

MUSIC (VOCAL) THEORY

Paper-A Semester-III

Time Allowed : 3 Hours]

Note : The candidates are required to attempt two questions each from Sections A and B carrying 6 marks each and the entire Section C consisting of 7 short answer type questions carrying 2 marks each.

[Maximum Marks : 38]

1. Write the Historical development of Indian Music upto 12th century with special reference to Matang. 6
2. Write the definition of Grah and Ansh Swar. 6
3. Write the contribution of Ustad Faiyaz Khan toward Indian music. 6
4. Write the concept and importance of Alap and Taan. 6

SECTION-B

5. Write the Notation of any Drut Khyal prescribed in your syllabus. 6
6. Write the Theka of Deepchandi Taal with Dugun. 6
7. Write the Jalk Music of Punjab. 6
8. Write the definition of Raag Bhairav. 6

SECTION-C

9. Answer the following questions : 7×2=14
  - (i) Write the definition of Apnyas Swar.
  - (ii) Write the Vadi-Samwadi Swar of Raag Bhairav.
  - (iii) Write the Aroh-Avaroh of Raag Gunkali.
  - (iv) Who was the founder of Gurmat Sangeet?
  - (v) Write the name of Grantha written by Sharangdev.
  - (vi) Write the name of Grantha edited by Guru Arjun Dev ji.
  - (vii) Write the Gayan samaya of Raag Malkauns.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 6 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-A

1. ਮਤੰਗ ਦੇ ਵਿਸੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਬਾਕੂਵੀ ਸਦੀ ਤੱਕ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 6
2. ਗੁਹਿ ਅਤੇ ਅੰਸ ਸੂਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। 6
3. ਉਸਤਾਦ ਫੈਯਾਜ਼ ਖਾਨ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 6
4. ਅਲਾਪ ਅਤੇ ਤਾਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 6

ਭਾਗ-B

5. ਆਪਣੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰੁੱਤ ਖਿਆਲ ਦੀ ਸੂਰ ਲਿਪੀ ਲਿਖੋ। 6
6. ਦੀਪਚੰਦੀ ਤਾਲ ਦਾ ਠੇਕਾ ਦੁੱਗਣ ਸਮੇਤ ਲਿਖੋ। 6
7. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 6
8. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। 6

ਭਾਗ-C

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : 7×2=14

(i) ਅਪਨਿਆਸ ਸੂਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। (iii) ਗੁਨਕਲੀ ਰਾਗ ਦਾ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ ਲਿਖੋ। (v) ਸ਼ਾਰੰਗ ਦੇਵ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। (vii) ਰਾਗ ਮਾਲੂਕੋਸ ਦੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਿਖੋ।	(ii) ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਦੇ ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ ਸੂਰ ਲਿਖੋ। (iv) ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਬਾਨੀ ਕੌਣ ਸਨ? (vi) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
---	---